

Innhold

Forord	5
Innledning	13
Litteratur	17
Artikkel 1	
Grunnleggende ferdigheter: Hvorfor er de så viktige?	18
Av Hilde Traavik	
Begrepet grunnleggende ferdigheter	18
Hvorfor ble grunnleggende ferdighetene integrert i Kunnskapsløftet?	19
Avklaring av et par viktige begreper	20
De grunnleggende ferdighetenes plass i <i>Kunnskapsløftet</i>	22
Å kunne lese	23
Å kunne uttrykke seg muntlig.....	23
Å kunne uttrykke seg skriftlig	24
Å kunne regne	26
Å kunne bruke digitale verktøy	27
Et eksempel: En kort tekst kan bidra til å utvikle grunnleggende ferdigheter	27
Vurdering av grunnleggende ferdigheter	28
Avsluttende bemerkning	30
Litteratur	31
Artikkel 2	
Å kunne uttrykke seg skriftlig i og utenfor fiksjon	32
Av Anne Ørvig	
Dramakonvensjoner	33
Kostymer og gjenstander.....	34
Møter	34

Brev, dagbøker, journaler og beskjeder	36
Tablå	38
Seremonier	38
Skriving i konvensjonsarbeid.....	39
Den dramatiske fiksjonen	39
Grunnelementene i den dramatiske fiksjonen	41
Skriving i og utenfor rolle	42
Drama i Kunnskapsløftet	46
Avsluttende kommentar.....	47
Litteratur	47

Artikkel 3

«Å kunne uttrykke seg muntlig» med filosofi som utgangspunkt .. 49

Av Beate Børresen

Filosofiens plass i skolen	50
Filosofi i Kunnskapsløftet	51
Filosofi og muntlige ferdigheter	52
Filosofisk arbeidsmåte og utvikling av kritisk evne	53
Struktur for samtalen	54
Regler for samtalen	55
En filosofiøkt	57
Avslutning	62
Litteratur	64

Artikkel 4

«Lese og skrive og rekne er bra ...» 65

Av Hilde Traavik

Grunnleggjande ferdigheiter i norsk.....	66
Å kunne uttrykkje seg munnleg i norsk	68
Å kunne uttrykkje seg skriftleg i norsk	68
Å kunne lese i norsk.....	69
Å kunne rekne i norsk.....	70
Å kunne bruke digitale verktøy i norsk	71
Nokre arbeidsmåtar knytt til grunnleggjande ferdigheiter i norsk.....	73
1. Stimulering av grunnleggjande ferdigheiter med utgangspunkt i skjønn- og faglitterære tekstar	73
2. Arbeid med grunnleggjande ferdigheiter gjennom felles tekstskaping	75

Litt om vurdering	78
Litteratur	81

Artikkel 5

Alle lærere er andrespråklærere	83
Av Vigdis Alver	
Mye på én gang	86
«Vis vi menneskene gjer på none i naturen sviner ein art vi treger dyr for vi mat viktig å vare på»	88
Ordforråd og leseforståelse	89
Å lese matematikkboka	90
Det tar lang tid å lære et andrespråk	96
Førforståelse hjelper!	96
Gi ord og uttrykk oppmerksomhet!	97
God tid er nødvendig!	98
Faglitterære bøker kan være fint!	99
Bearbeiding og gjentakelse må til!	100
Litteratur	101

Artikkel 6

Kompetanse og grunnleggende ferdigheter i matematikk	104
Av Bjørnar Alseth	
Bakgrunn	105
Å kunne regne	107
Problemløsning i matematikk	108
Fakta og ferdigheter	112
Å kunne lese	114
Å kunne uttrykke seg skriftlig og muntlig	119
Å kunne bruke digitale verktøy	122
Avslutning	127
Litteratur	127

Artikkel 7

Å kunne regne i religion, livssyn og etikk	129
Av Mari Ann Berg	
De grunnleggende ferdighetene i RLE	130
Regning + RLE = sant!	131

Tid, tidsregning og tidslinjer.....	132
Hva er tid?	132
Tidslinjer og tidsregning	133
Spill om tall og tid	134
Religiøs praksis tar tid	135
Hvordan rekke en jødisk begravelse i Oslo når utgangspunktet er New York?	135
Prosent, brøk og tros- eller livssynstilhørighet	136
Estetikk og matematikk	137
Geometri, mønstre og arkitektur.....	137
Matematikk og kulturforståelse.....	138
Tall og tallsymbolikk	139
Etikk og matematikk	140
Hva vil det si å være fattig?.....	140
Mikrokreditt.....	141
Etikk og undersøkelser, statistikk og diagram	141
Avslutning	142
Litteratur	143

Artikkel 8

Grunnleggende ferdigheter og bruk av digitale verktøy i naturfag	144
Av Wenche Erlien og Sonja M. Mork	
Innledning.....	144
Gode digitale verktøy i naturfag for barne- og ungdomstrinn.....	145
Forsøk og feltarbeid	145
Formidling og kommunikasjon.....	146
Visualisering og levendegjøring	149
Konkrete eksempler på bruk av digitale verktøy i undervisningen	150
Eksempel 1 Jakten på bokstaver og tall i naturen	151
Eksempel 2 Interaktive undervisningsprogrammer på www.viten.no	154
Eksempel 3 Viten-programmet «Skadedyr i museer»	157
Sluttord	160
Litteratur	160

Artikkel 9**The Web of Competencies in English** 162

By Barbara Blair and Hege Emma Rimmereide

The development of language competence 163

Basic skills in the *LK06* English curriculum 166

Basic skills in the classroom 169

“The Gingerbread Man” 169

“The Detective Agency” 175

Conclusion 183

References 183

Artikkel 10**Lesing i samfunnsfag – opplevelse, innlevelse og erkjennelse** 185

Av Dag Fjeldstad

Kildebruk 188

Kunnskaps- og ferdighetsområder i samfunnsfagene 191

Tekst, kompetansemål og komplekse fagferdigheter 195

Skjønnlitterære kilder – muligheter og begrensninger 209

Litteratur 210

Artikkel 11**Grunnleggende ferdigheter i kunst og håndverk** 212

Av Tollef Thorsnes

Litt om oppgaveperioder og mappeoppgaver 213

Et eksempel i tegning 215

Litteratur 226

Artikkel 12**Hva er egentlig grunnleggende ferdigheter i musikkfaget?** 228

Av Eiliv Olsen

Å uttrykke seg muntlig i musikk 229

Å uttrykke seg skriftlig i musikk 230

Å kunne lese i musikk 232

Å kunne regne i musikk 233

Å utvikle kompetanse i å bruke digitale verktøy 235

Den estetiske erfaring som grunnleggende ferdighet 236

Sluttkommentar 239

Litteraturliste	241
-----------------------	-----

Artikkel 13

Elevaktiv læring med muntlig i mat og helse	242
Av Britt Unni Wilhelmsen og Asle Holthe	
Faglige erfaringer med muntlige ferdigheter	243
Muntlig i læreplanen	244
Muntlig som del av fagkompetansen	245
Muntlig i et læringsperspektiv	245
Muntlig i et sosioøkonomisk perspektiv	247
Strategi for helsefremmende læring i arbeid med muntlig	248
Undervisvurdering	252
Sluttvurdering	254
Bruk av faste kriterieskjemaer	255
Læringsperspektiv på muntlige ferdigheter i et praktisk fag	256
Litteratur	256

Artikkel 14

Kroppsøvningsfaget og de grunnleggende ferdighetene	259
Av Oddrun Hallås	
Utvikling av hele mennesket	260
Å bevege seg er å tilegne seg erfaringer	261
Kroppsøvningsfaget	261
Alternative læringsarenaer	263
Læreplan for kroppsøving og de grunnleggende ferdighetene	264
Å kunne uttrykke seg muntlig	265
Å kunne skrive	267
Å kunne lese	269
Å kunne regne	270
Å kunne bruke digitale verktøy	271
Vurdering	272
Oppsummering: – å øve hele kroppen	273
Litteratur	274
Om forfatterne	276